

Pierre Coubertin

Ode Au Sport.

I.
00 Sport, plaisir des Dieux, essence de vie, tu es apparu aujourd'hui au milieu de la clairière grise où s'agitent le labeur ingrat de l'existence moderne comme le messager radieux des âges évanouis, de ces âges où l'humanité souriait. Et sur la cimonts, des monts, une lueur d'aurore s'est posée, et des rayons de lumière ont tacheté le sol des futaies sombres.

II.
O Sport, tu es la Beauté! C'est toi, l'architecte de cet édifice qui est le corps humain et qui peut devenir abject ou sublime selon qu'il est dégradé par les passions viles ou sainement cultivé par l'effort. Nulle beauté n'existe sans équilibre et sans proportion et tu es le maître incomparable de l'un et de l'autre car tu engendres l'harmonie, tu rythmes les mouvements, tu rends la force gracieuse et tu mets de la puissance dans ce qui est souple.

III.
O Sport, tu es la Justice! L'équité parfaite en vainpoursuivie par les hommes dans leurs institutions sociales établies d'elle-même autour de toi. Nul ne saurait dépasser d'un centimètre la hauteur qu'il peut sauter ni d'une minute la durée qu'il peut courir. Ses forces physiques et morales combinées déterminent seules la limite de son succès.

IV.
O Sport, tu es l'Audace! Tout le sens de l'effort musculaire se résume en un mot: oser. A quoi bon des muscles, à quoi bon se sentir agile et fort et cultiver son agilité et sa force si ce n'est pour oser? Mais l'audace que tu inspires n'a rien de la témérité qui anime l'aventurier lorsqu'il livre au hasard tout son enjeu. C'est une audace prudente et réfléchie.

V.
O Sport, tu es l'Honneur! Les titres que tu confères n'ont point de valeur s'ils ont été acquis autrement que dans l'absolute loyauté et dans le désintéressement parfait.

Celui qui est parvenu par quelque artifice inavouable à tromper ses camarades, en subit la honte au fond de lui-même et redoute l'épithète infamante qui sera accolée à son nom si l'on découvre la supercherie dont il a profité.

VI.
O Sport, tu es la Joie! A ton appel la chair est en fête et les yeux sourient; le sang circule abondant et pressé à travers les artères. L'horizon des pensées devient plus clair et plus limpide. Tu peux même apporter à ceux que le chagrin a frappés une salutaire diversion à leurs peines tandis qu'aux heureux tu permets de goûter la plénitude du bonheur de vivre.

VII.
O Sport, tu es la Fécondité! Tu tends par des voies directes et nobles au perfectionnement de la race en détruisant les germes morbides et en redressant les tares qui la menacent dans sa pureté nécessaire. Et tu inspires à l'athlète le désir de voir grandir autour de lui des fils alertes et robustes pour lui succéder dans l'arène et remporter à leur tour de joyeux lauriers.

VIII.
O Sport, tu es le Progrès! Pour te bien servir, il faut que l'homme s'améliore dans son corps et dans son âme. Tu lui imposes l'observation d'une hygiène supérieure, tu exiges qu'il se gare de tout excès. Tu lui enseignes les règles sages qui donneront à son effort le maximum d'intensité sans compromettre l'équilibre de sa santé.

IX.
O Sport, tu es la Paix! Tu établis des rapports heureux entre les peuples en les rapprochant dans le culte de la farce contrôlée, organisée et maîtresse d'elle-même. Par toi jeunesse universelle apprend à se respecter et ainsi la diversité des qualités nationales devient la source d'une généreuse et pacifique émulation.

Milan Richter

(25. 7. 1948 Bratislava)

básnik, dramatik, prekladateľ, publicista,
knižný vydavateľ, diplomat

Vyštudoval germanistiku a anglistiku a absolvoval časť štúdia nordistiky na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Pracoval ako jazykový a odborný redaktor vo vydavateľstvách Slovenský spisovateľ a Pravda, neskôr sa profesionálne venoval literárnym prekladom. V r. 1993 - 1995 pôsobil ako chargé d'affaires Slovenska v Nórsku, akreditovaný aj pre Island. V rokoch 1995 - 2002 viedol sekciu SLOLIA v Slovenskom literárnom centre. Od r. 2002 sa venuje vydávaniu kníh v svojom vydavateľstve MilaniuM. Od svojho debutu Večerné zrkadlá (1973) vydal 8 kníh poézie a napísal 2 drámy o F. Kafkovi. Preložil vyše 60 kníh a 14 divadelných hier z nemčiny, angličtiny, švédčiny, nórčiny, dánčiny, češtiny a (v jazykovej spolupráci) zo španielčiny a čínštiny. V roku 1980 ako jediný v historii preložil do slovenčiny Coubertinovu Ódu na šport a upravil v roku 2012.

Vyšlo s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

Podľa oficiálnej správy organizačného výboru Hier V. olympiády 1912 v Štokholme, Nemci Georges Hohrod a M. Eschbach získali za „Ódu na šport“ zlatú olympijskú medailu „v kategórii literatúra“ v prvej oficiálnej olympijskej umelckej súťaži vypísanej v rámci olympijských hier. Autori, ktorí dielo napísali bilingválne vo francúzskom a nemeckom jazyku zostali neznámi niekoľko rokov. Až do roku 1919, keď Pierre de Coubertin (1863 - 1937), zakladateľ novovekých olympijských hier, odhalil tajomstvo a priznal sa, že je autorom spomínaného diela. V roku 1990 Norbert Müller, nemecký olympijský a športový historik, objavil zdroj pôvodu priezvisiek. Coubertin použil ako pseudonymy názvy francúzskych obcí Hohrod a Eschbach v oblasti Alsaska. Obe susedia s Luttenbach-près-Munster, rodinou obce jeho ženy Marie (rod. Rothanovej), ktorú pravidelne navštievoval.

Milan Richter prebásnil ódu do slovenčiny v roku 1980.

Pierre Coubertin Óda na šport

1

Ó, šport, dar bohov, elixír života!
Čo veselým lúčom obdaríš človeka po ťažkej práci,
ty posol dávno zašlých čias.
Dní, keď sa ľudstvo smialo radostné a mladé,
dní, keď boh slnka zapaloval končiare hôr
a na rozlúčku zahaľoval smreky do žiarivých farieb.

2

Ó, šport, si krása!
Ty telu dávaš ušľachtilé tvary,
chrániš ho pred ničivou vášňou
a zoceluješ tvrdým cvičením.
Nohy a ruky učíš krásnej harmonii
a pohybom vieš vnuknúť podmanivý rytmus.
So silou spájaš pôvab
a pružnosť s mocou svalov.

3

Ó, šport, si spravodlivosť!
Márne sa človek práva domáha,
spravodlivosti na úradoch
- len u teba ich nájde.
Nik nepomôže skokanovi zdolať vyššiu výšku,
bežcovi o sekundy skrátiť jeho beh.
Len sila tela, pevnosť vôle
určujú hranice jeho výkonu.

4

Ó, šport, si odvaha!
Pre silu svalov, silu vôle
platí len jeden zákon: trúfniť si!
Ozajstná odvaha, to nie je unáhlená smelosť,
lež dôvera v tie sily, ktoré tají telo.
Náhode zverí sa len bezočivý hráč,
kým tvoja trúfalosť je uvážlivosť rátajúca s výhrou.

5

Ó, šport, si čestnosť!
Ak ty pochváliš, chvála zaváži,
lebo sa dosiahnuť dá iba čestným činom.
Nekála súťaž, nedovolené hmaty
sú zavrhnutiahodné.
A pohŕdaním potrestá sa každý,
kto ľstou a klamom chcel by víťazstva sa zmocniť.

6

Ó, šport, si radosť!
Len zavoláš, a rozkošou sa zachvie telo,
ocí sa rozžaria, krv búrlivo zašumí v žilách,
mysel' sa jasná uprie do vesmírnych diaľav
a duša pozbavená tlaku všedných dní
zajasá nahlas nad tým, čo jej život nuka.

7

Ó, šport, si plodnosť!
Cieľavedome zušľachtuješ ľudský rod,
vieš hubiť zhubné zárodky a škvarky odstrániť,
čo ľudstvu zohyzdiť chcú čistú tvár.
Si živý prameň - z neho atlét čerpá
túžbu a silu splodiť synov schopných ako on
raz vybojoovať vavrín slávy.

8

Ó, šport, si pokrok!
Kto hodný chce byť tvojich služieb,
nech na tele sa zdokonalí, aj na duši,
ale nech neprepína vlastné sily.
Nech snaží sa byť lepší, vždy len lepší,
no zachová si najcennejšie: zdravie.
Na staré príslovie nech pritom myslí:
„Len v zdravom tele zdravý duch.“

9

Ó, šport, si mier!
Si puto, ktoré spája národy,
čo ako bratia spoločne sa podriaďujú
sile a disciplíne, sebaovládaniu.
Od teba mládež učí sa i sebaúcte,
cení si iné národy, ich vlastnosti...
Merať si sily, prekonávať sa navzájom,
to nech je cieľom -
súťažiť jeden s druhým v mieri.

Pierre Coubertin

Ode Au Sport.

I.

O Sport, Du Göttergabe, Du Lebenselixier !
Der fröhlichen Lichtstrahl wirft in die arbeits-
schwere Zeit,
Der du ein Bote bist der längst
vergangenen Tage.
Wo die Menschheit lächelt in Jugendlust,
Wo der aufsteigende Sonnengotte die Gipfel der
Berge röte
Und scheidend den Hochwald in leuchtende
Farben tauchte.

II.

O Sport, Du bist die Freude!
Sobald Dein Ruf ertönt, erbebt der Leib in
Wonne,
Das Auge glänzt und stürmisch durchströmt
die Adern.
Klar fliegen die Gedanken ätherwärts
Die Seele ist gelöst von jedem Druck
Und jubelt laut Vollgenuss des Lebens.

VII.

O Sport, Du bist die Fruchtbarkeit !
Auf zielbewussten Wegen veredelst Du des
Menschen Rasse,
Weisst kranke Keime zu ersticken und Flecken
zu auswischen,
Die Ihre Reinheit zu vergiften drohen.
Und kraftgeschwelt hegt der Athlet Verlangen,
Sich Söhne zu erzeugen, die fähig sind wie er,
Ruhmvollen Lorbeer zu erringen.

VIII.

O Sport, Du bist die Schönheit !
Du formst den Körper zu edler Gestalt,
Hältst fern von ihm zerstörende Leidenschaft
Und stählst ihn durch dauernde Übung.
Gibst schöne Harmonie seinen Gliedern.
Und gefälligen Rythmus seinen Bewegungen.

III.

O Sport, Du bist die Gerechtigkeit !
Vergeblich ringt der Mensch nach Billigkeit
und Recht
In allen sozialen Einrichtungen;
Er findet beide nur bei Dir.
Um keinen Zoll vermag der Springer seinen
Sprung zu höhen,
Nicht um Minuten die Dauer seines Laufs.
Die Kraft des Leibes und des Willens Spannung
ganz allein
Bestimmen die Grenzen seiner Leistung.

IV.

O Sport, Du bist der Mut !
Es gibt nur eine Lösung für die Kraft der Muskeln
und des Willens
Und die heißt: wagen !
Der wahre Mut tis nicht tollkühne unbesonnene
Verwegenheit
Ist nur Vertrauen auf die erworbne Kraft.
Dem Zufall überlässt sicht nur der freche Spieler,
Dein Wagen ist Berechnung, ist Verdienst !

V.

O Sport, Du bist die Ehre !
Von Dir gespendet hat Lob und Zeugnis vollen
Wert,
Weil nur wahrer Redlichkeit gewonnen.
Unlauterer Wettbewerb und unerlaubter
Kunstgriff
Sind streng verpönt.
Und mit Verachtung würde der bestraft,
Der nur mit List und Täuschung die Palme sich
erringen wollte.

IX.

O Sport, Du bist der Friede !
Du schlingst ein Band um Völker,
Die sich Als Brüder fühlen in gemeinsamer
Pflege
Der Kraft, der Ordnung und der Selbstbeherr-
schung
Durch Dich lernt Jugend selbst sich achten,
Und auch Charakter Eigenschaften anderer
Völker
Schätzen und bewerten.
Sich gegenseitig messen, übertreffen, das ist
das Ziel
Ein Wettkampf in dem Frieden.